नेपाल सरकारपाखें 'क' वर्गय् बर्गिकृत ● दँ १३ ल्या: २१ थ्यंल्या: ५८७ ● ने.सं. ११४६ दिल्लागा च:न्हे मंगलवा: ● वि.सं. २०८३ श्रावण २६ ● Tuesday, 11 August 2026 ● मू १०/- पेज ८

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौंया आवश्यकता LAHANA WEEKLY वा:पौ

साःगु भिंगु मरिचरिया निंतिं लुमंका दिसँ !

लक्ष्मण गामाल 'चिलंमि'
प्रोप्राइटर
लाखा छें
LAKHA CHHEN

सोल्हखुट्टे, वडा नं. १६, यँ, फोन नं.: ४९६०७५८

सरकार विरुद्ध रास्वपाया सांसद

सरकारं ज्या मयात धा:सा पार्टीं न्हायपं ज्वनी : लामिछाने

लहना वा:पौ/ प्रधानमन्त्री बालेन शाहया ज्यायात कया: सत्तारुढ दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) या सभापति रवि लामिछानेया लिसें सांसदतयसं न्हयस: थनेगु ज्या शुरु या:गु दु।

वंगु शनिवा: रास्वपाया सभापति लामिछाने छगू ज्याझ्वलय् न्ववायेगु झ्वलय् सरकारं ज्या मयात धा:सा गुगुं इलय् सरकारया न्हायपं ज्वनेफइगु खँ धयादीगु दु।

वयकलं सम्बोधनया इलय् धयादिल, 'सरकारं थ:गु वाचा व लक्ष्य कथं ज्या याइ। सरकारं ज्या मयात धा:सा झीके राजनीतिक पार्टी दु, लँ द्वंकल धा:सा सरकारयात गुगुं नं इलय् न्हायपं ज्वनेगु क्षमता राजनीतिक पार्टीयाके न्हयाबलें नं दइ।'

उकथं हे वंगु शुक्रवा: संसदय् मदु। इन्टेन्सनय् नं गुगुं नं कथंया न्हयस: मदु। गनं गनं धंग मगा:गु खः कि धइगु ता:। थ्व खँ सरकारं स्वीकार यायेमा:।'

उकथं हे शुक्रवा:या संसदया बैठकय् रास्वपाया मेम्ह सांसद रमेश प्रसाईं सरकारया आलोचना यानादीगु दु।

वयकलं जनताया छैंय् ग्यास मदुगु धासें प्रधानमन्त्री व मन्त्रीया छैंय् ग्यास दु कि मदु धइगु न्हयस: तसें धयादिल, 'जि गबलें गबलें कन्फ्युज जुइ। सुयात छु धाये ? जिगु हे न्यतालय् लाइ। जिं चुनावया इलय् यानागु भाषण लुमंकेबलय् धायेगु यानाः सरकारी ज्याकुथी 'नो लाइन' रास्वपाया पालय् 'ओन्ली अनलाइन' धकाः थम्हं भाषण यानागु लुमंकेबलय् व थौं जा थुइगु ग्यास कायेगु निंतिं जनता न्हिछि, चछि, चान्हय् तकं लाइन च्वनाच्वंगु दृष्यं जिं धात्थें लज्या चायागु दु।'

उकथं हे सांसद रविन्द्र पटेलं नं ग्यास अभावया विषयस सरकारया गैरजिम्मेवारी जुयाच्वंगु खँ धयादीगु दु। वयकलं सा बीमफुगु धासें कृषि, वन तथा पर्यावरणमन्त्री गीता चौधरीया राजीनामा नं फ्वनादीगु दु।

वयां लिपा शुक्रवा: चान्हय् प्रधानमन्त्री शाहं आँटे मचायेत धासें स्टाटस च्व:गु दु , 'छुं ई काइ, सही ई वयेत, लिबाइ, तर गलत जुइमखु। आँटे चायेमते। न्यनागु व खनागु वास्तविकता गबलें गबलें बिस्कं जुइ। गबलें गबलें याक:चा ल्वायेमाली। थ्व न्हापांखुसी मखु।'

प्रधानमन्त्री शाहया स्टाटस वयेवं मनिष झां सामाजिक सञ्जालय् लिस: च्व:गु दु, 'हिउपा:या निंतिं थ्व महान जनादेश दुगु सरकारय् सुं याक:चा मदु। झीपिं सकलें नापं दु। म्हिग: सदनय् धयाथें, नियम व आशयय् शंका: मदु तर सुधार यायेमा:गु छुं पक्ष

ल्यं ७ पेजय्

आदिवासी जनजाति धर्तिपूत्र खः : राष्ट्रपति पौडेल

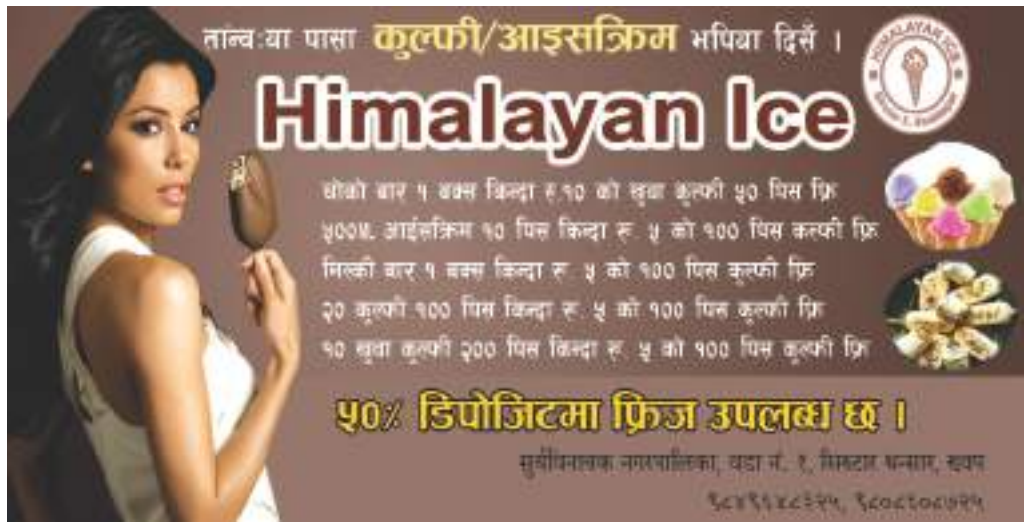
लहना वा:पौ/ राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलं नेपा:या वर्तमान संविधानं विविधताय् एकतायात आत्मसात यासें समुदायया हक हितयात सुनिश्चित या:गु खँ धयादीगु दु। ३२ क्व:गु विश्व आदिवासी दिवसया लसताय् आदिवासी जनजाति आयोगं ग्वसा: ग्व:गु ज्याझ्व:यात सम्बोधन यासें राष्ट्रपति पौडेलं नेपा: बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक व बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त देय् जूगु खँ धयादीगु खः।

वयकलं परापूर्व कालंनिसें च्वना वयाच्वंपिं आदिवासी जनजातिया विशिष्ट म्हसिका व संस्कृति हे नेपा:या राष्ट्रिय गौरव जूगु खँ धासें धयादिल, आदिवासी जनजाति थुगु धर्तीया धर्तिपूत्र खः, गुपिनिगु जल, जमिन व प्राकृतिक स्रोतलिसे अटुट व आध्यात्मिक सम्बन्ध दु।'

राष्ट्रपति पौडेलं संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना लिपा हे आदिवासी जनजातिया हक, हितया संरक्षण व संवर्द्धनया निंतिं संविधानय् 'आदिवासी जनजाति आयोग' या व्यवस्था या:गु धासें धयादिल, 'संवैधानिक निकायं

ल्यं ७ पेजय्

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

च्वमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्ह्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्यं लुइ कपं च्वय् भिलिमिलिं
राष्ट्र भःभः धायक न्ह्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

सम्पादकीय

मातृभाषा पत्रकारिता बिइमाःगु सन्देश

नेवाः पत्रकार दबुलिं स्वदँ न्ह्यः नेपाःया न्हापाम्ह मातृभाषी पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्यजुं १०२ दँ न्ह्यः भारतया कलकत्तां नेपालभाषां दकलय् न्हापां बुद्ध धर्म पत्रिका न्ह्याकादीगु सच्छिदँ क्यंगु लसताय् नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया ग्वसालय् फोनिज व सार्क जनलिस्ट फोरमनाप सहकार्य यानाः न्हापांगु अन्तरराष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन यँ निन्हुतक जुगु खः। हलिंयंक च्वंपिं मातृभाषा पत्रकारपिं छ थाय् मुनाः मातृभाषा पत्रकारिता बिकास यायेगु, राज्यं मातृभाषा पत्रकारिता सन्दर्भय् कयेच्याना च्वंगु व कयेच्यायेमाःगु नीतियात कयाः सहलह यायेगु निंतिं थज्यागु ज्याझ्वः तसकं महत्वपूर्ण जुइ। मातृभाषा पत्रकारिताय् खनेदुगु हाथ्या व अवसरयात कया सहलह यायेदइगु जुगुलिं नं थज्यागु ज्याझ्वः तसकं अर्थपूर्ण जू।

थौं मातृभाषा पत्रकारितायात कया २७ देसं ब्बति कायेगु ज्या जुगु दु, थ्व तसकं उत्साहजनक उपलब्धि खः। गुलिं पासापिं भौतिक रुपं ब्बति कयाच्वनादीगु दु सा गुलिं भर्चुयलपाखँ ब्बति कयाच्वनादीगु दु। मातृभाषा केवल खंल्हाबल्हाया माध्यम जक मखु, थ्व भीगु म्हसिका, इतिहास, संस्कृति, सभ्यता, ज्ञान व पुस्तौंनिसे हस्तान्तरण जुया वयाच्वंगु जीवनदर्शनया आधार खः। छुं न समुदायया अस्तित्व व मौलिकता ल्यंकेगु निंतिं मातृभाषाया संरक्षण व विकास अत्यन्त आवश्यक जू। थौं डिजिटल युगय् सञ्चारमाध्यमं समाजयात सूचं बिइगु जक मखु, भाषा व संस्कृतिया संरक्षण नापं प्रवर्द्धन यायेगुलि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह याना वयाच्वंगु दु। मातृभाषा पत्रकारिता धइगु बुखँ च्वयेगु माध्यम जक मखु भाषा, संस्कृति व समुदायया सःयागु अभिलेखीकरण यायेगु महत्वपूर्ण अभियान नं खः। हलिंयंकया थीथी समुदायपिंसं थःथःगु भासं मातृभाषा पत्रकारिता याना वयाच्वंगु दु। अथे खःसां नं यक्को मातृभाषाया सञ्चार माध्यमं प्रविधि व डिजिटल ख्यलय् माक्वः थाय् काये फयाच्वगु मदु। थज्यागु इलय् मातृभाषा पत्रकारिताया विकास, प्रविधिनाप समायोजन, न्हुगु पुस्तायात आकर्षित यायेगु सामग्रीया निर्माणपाखे पत्रकारतयेगु क्षमता अभिवृद्धि यायेगु थौया इलय् मदसँ मगाः।

थज्यागु सम्मेलनं थीथी देशया भाषा व समुदायया पत्रकारनाप विज्ञपिं छगु हे दबूलि हया विचार–विमर्श, अनुभव कनेगु व सहलह याना मातृभाषा पत्रकारिता अझ व्यवस्थित, आधुनिक व प्रभावकारी दयके निंतिं महत्वपूर्ण योगदान जुइगु भलसा काये फइ। विशेष याना न्हुगु पुस्तायात मातृभाषानाप स्वाना सामाजिक सञ्जाल, अनलाइन मिडिया, डिजिटल अभिलेख, पोडकास्ट, भिडियो पत्रकारिता थजाःगु न्हू न्हूगु सञ्चार प्रविधि फक्व माक्वः छ्यलेमाः। थुकिया निंतिं पत्रकार, सञ्चार संस्था, भाषा अभियन्ता, सरकार नापं सम्बन्धित दक्को पक्ष दथुइ सहकार्य यायेमाः। थुगु सम्मेलनं हलिंयंक च्वंपिं मातृभाषी पत्रकारपिनि दथुइ सहकार्य यायेगु न्हुगु वातावरण दयकेगु, मातृभाषा पत्रकारिताया मंकाः चुनौती म्हसिइकेगु व वइगु इलय् माःगु कार्यदिशा दयकिइगुलि भलसा कायेफइ।

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया मातृभाषा अभियान

नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया स्थापना लिपा नेपालभाषा पत्रकारिता कया बहस न्ह्याःगु खः। न्हांपा नेपालभाषाया संचार ख्यः साहित्यपाखे जक न्ह्यानाच्वंगु खःसा लिपागु इलय् पत्रकारतयूत संगठित यानाः न्ह्याः वनाच्वंगु दु। यलया पूच्वय् धर्मादित्य धर्माचार्य बुद्ध धर्म पत्रिका प्रकाशन याःगु दिंयात कयाः पत्रकार दबूलि वंगु भिदँ न्ह्यः दकलय् न्हापां प्रकाशन दिवस कथं हंगु खः। धर्मादित्य धर्माचार्यया बुदिं हना ज्याझ्वः थौंतक निरन्तर न्ह्यानाच्वंगु दु। मातृभाषा पत्रकारितायात बहस यायेगु निति हलियकं च्वपि मातृभाषा पत्रकार तयेत छथाय् छया च्वना सहलह यायेगु थःपिनिगु अनुभव कनेगु मातृभाषा पत्रकारिता बिकास यायेगु निति ज्याझ्वः कथं दकलय् न्हापां नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूं २०८१ जेठ १९ व २० गते न्हापांगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन याःगु खः। मातृभाषां पत्रिका पिहांवःगु सच्छि दँ दुगु लसताय् पत्रकार दबूं मातृभाषा पत्रकारिता शताब्दी हनेगु निर्णय याःगु खः। अथे हे थीथी ज्याझ्वः यानाः मातृभाषा शताब्दी दिवस हनेगु निर्णय याःगु खः। उगु ज्याझ्वलय् नेपाः नाप भारत, बंगलादेश व भुटानया १०० म्ह मल्याक पत्रकारपिंस निन्हु यंक जूगु सम्मेलनय् जुगु खः। अथेहे २०८२ जेठ ३० व ३१ गते यलया राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषय निक्वःगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन ज्याझ्वः जूगु खः। मातृभाषा संरक्षणया निति पत्रकारिता धइगु नारा बिया निक्वःगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन जुगु खः।

अथे हे सरकारं मातृभाषा पत्रकारितायात सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक संरक्षण साधनया कथं मान्यता बिइमाःगु व प्रवर्द्धन यायेमाःगु, उगु समुदाय याःगु थःपिनिगु सः थ्वयेकेत, सान्दर्भिक बुखँ व जानकारी कायेगुलि पहुँच थ्यकेत प्लेटफर्म सुनिश्चित यायेमाःगु। मातृभाषा ज्या याइपि पत्रकारतयूगु निंतिं नियमित प्रशिक्षण ज्याझ्वः, कार्यशाला व फेलोशिप आयोजना यायेगु निंतिं तत्काल पलाः ल्ह्वनेमाःगु। संयुक्त राष्ट्र संघ, युनेस्को, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थां विकास साझेदारयात थःगु विकास एजेन्डा व कोष प्राथमिकताय् मातृभाषा पत्रकारिता समावेश यायेमाःगु, प्राविधिक ग्वाहालि यायेमाःगु, क्षमता अभिबृद्धिइ ग्वाहालि यायेत व ग्रासरुट मिडियाया निंतिं स्रोत परिचालन यायेत इनाप याःगु खः।

विश्वविद्यालय, संचार सम्बद्ध संस्था व अनुसन्धान निकायतयूस थुगु ख्यलय् मातृभाषा पत्रकारिताया वर्तमान अवस्था, चुनौती व सम्भावनाया बारे बांलाक अध्ययन यायेमाः। सरकार व प्रविधि प्लेटफर्म मातृभाषा पत्रकारितायात अनलाइन प्रवर्द्धन याना डिजिटल उपकरण, फन्ट न भाषा अनुवाद प्रशोधन प्रविधिइ लगानी यायेमाःगु व स्थानीय मिडिया आउटलेटय् मातृभाषाया डिजिटल ढाँचाय् प्रसार यायेत समर्थन बिइमाः व मातृभाषा पत्रकारिताया प्रवर्द्धनया निंतिं ज्या याइगु राष्ट्रिय व क्षेत्रीय पत्रकार संघयात मान्यता बिइमाः व उमिगु पहुँच व पैरवी विस्तार यायेत आर्थिक ग्वाहालि यायेमाःगु धकाः न्ह्यगू बुँदाया घोषणा पत्र जारी याःगु खः।

पत्रकार दबू न पूच्वःया धर्मादित्य धर्माचार्यया झ्वाताय् वंगु भिनिदँ न्ह्यः दकलय् न्हापां प्रकाशन दिवस धकाः सुरु याःगु थौं अन्तर्राष्ट्रिय स्तरय् थ्यःगु दु। नेपाःया न्हापाम्ह मातृभाषा पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्या निक्वःगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन लिपा आः मेमेगु संस्था न मातृभाषा पत्रकारिता ख्यःयात कयाः ज्या न्ह्याकेमाःगु सः थ्वःगु दु। नेपाल आदिवासी जनजाती पत्रकार महासंघ (फोनिज) या महासचिव समिर बलामि आः स्वक्वःगु सम्मेलन फोनिज यायेधकाः घोषणा यानादीगु दु। अथेहे बंगलादेशया रफिककुल इस्लाम आजादं आः वइगु फेब्रुअरी २१ तारिखय् अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवसय् बंगलादेशय् नं मातृभाषा पत्रकारिताया ज्याझ्वः यायेधकाः बचं बियावंगु दु।

भारतया डा.शशिभुषण कुमार वइगु जनवरी वैशालीइ नं बजिका भाषायात कया मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन यायेगु धकाः घोषणा यानादीगु दु। मातृभाषा संरक्षणया निंतिं पत्रकारिता नारा बियाः न्ह्याकूगु निक्वःगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मलेन ताःलागु दु। भाषा संरक्षण यायेगु निंतिं पत्रकारिताया तःधंगु भूमिका दइ। थज्याःगु ज्याझ्वः नं मातृभाषा पत्रकारिता बिकास जुइगु भलसा कयाः न्ह्याः वनेफइ। नेपालभाषाया संचार ख्यः स्वयेगु खःसा मेमेगु जनजाति स्वयां न्ह्यःने खनेदु। सरकारी संचार गोरखापत्र, रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन व राष्ट्रिय समाचार समिति नं नेपालभाषा दुथ्यानाच्वंगु दु। अथे हे प्रेस काउन्सिल नेपालं न पत्रकारिता आचर संहिता प्रकाशन यायेधुंकूगु दु।

मातृभाषा पत्रकारिताका चुनौती

मातृभाषा छुन समुदायया म्हसिका, इतिहास, संस्कृति, परम्परा व मौलिक ज्ञानया महत्वपूर्ण आधार खः। मनूतयूस थःगु खँ तयेगु बिचाः व अनुभव याउक तये फइगु भाय् धइगु हे मातृभाषां खः। उकिया निति हे मातृभाषाया संरक्षण व विकास यायेगुलि पत्रकारिता याःगु भूमिका महत्वपूर्ण जुइ। पत्रकारितां समाजय् जुइगु घटना, समस्या, विचाः व गतिविधियात न अभिलेखीकरण नाप सम्प्रेषण यायेगुलि मातृभाषां याइगु पत्रकारितां भाषा संरक्षण नाप समुदायया सः थ्वयेकिइगु ज्या याइ।

तर मातृभाषा पत्रकारिताया महत्व गुलि तधःगु जुइ, थुकिया यात्रा उलि हे चुनौतीपूर्ण दु। विशेषयाना थौ हिलावःगु सञ्चार प्रविधि, आर्थिक कठिनाइ, दक्ष जनशक्तिया अभाव व ब्बमित म्हो जुया वयाच्वंगु इलय् मातृभाषा पत्रकारिताय् तधःगु हाथ्या जुया वःगु दु।

आर्थिक चुनौती

मातृभाषा पत्रकारिताया मू हाथ्या आर्थिक स्रोतया अभावख. खः। यक्को मातृभाषी सञ्चारमाध्यमया ब्बमि तयेगु ल्याः म्हो जुया वया विज्ञापनपाखे माक्वः आम्दानी जुइ फुगु मदु। नियमित प्रकाशन, पत्रकार तयेगु पारिश्रमिक, छपाइ, प्रविधि व ज्याकूया व्यवस्थापनया निति माःगु स्रोत मुकेत थाकुया वःगु दु। आर्थिक आधार कमजोर जुया वनेव गुलि सञ्चारमाध्यम नियमित न्ह्याके फुगु मदु। थुगु समस्याया समाधान यायेगु निति सुयागु ग्वहालि जक मगाः। समुदाय, निजी क्षेत्र, सञ्चार संस्था व सम्बन्धित सरोकारवाला दथुइ सहकार्य न मदयेक मगाः। मातृभाषी सञ्चारमाध्यमयात आत्मनिर्भर दयकेगु निति दीर्घकालीन आर्थिक योजना न माः।

दक्ष जनशक्तिया अभाव

मातृभाषा पत्रकारिता यायेगु निति भाषाया ज्ञान न मदयेक मगाः। पत्रकारिताया आधारभूत सिद्धान्त, बुखँ च्वयेगु, सम्पादन, तथ्य जाँच, डिजिटल प्रविधि व मल्टिमिडिया सामग्री निर्माणया ज्ञान न माः। तर यक्को मातृभाषाय् दक्ष नाप व्यावसायिक पत्रकारय् म्हा जक खने दु। दकलय् अप्पो न्हुपिन्त मातृभाषा पत्रकारिताय् आकर्षित याये मफुगु तधःगु चुनौती खः। पत्रकारितायात रोजगारी व व्यावसायिक करियरया रूपं विकास याये मफुत तधःगु हाथ्या खः।

ब्बमिपिं म्हो जुया वनाच्वंगु

मातृभाषा पत्रकारिताया मेगु मू हाथ्या धइगु ब्बमिपिनिगु ल्याः म्हो जुया वःगु खः। थौकन्ह्य मातृभाषा ल्हाइपि म्हो जुया वःगुलि मेगु तधःगु हाथ्या खः। शिक्षा माध्यम, रोजगारी व सामाजिक सञ्जालय् मेमेगु भाषा छ्यलिइगुलि न मातृभाषी सामग्रीया माग सीमित जुगु दु। थुकिया निति मातृभाषां प्रकाशित सामग्रीयात ई कथं न्हिइपुगु, यइपुगु व गुणस्तरीय दयकेमाः। बुखँ नाप शिक्षा, प्रविधि, युवा, रोजगारी, संस्कृति, मनोरञ्जन व समसामयिक विषययात मातृभाषां न्ह्यब्बया ब्बमि तयेत सालेफयूके माः।

निष्कर्ष

मातृभाषा पत्रकारिताया चुनौती न यक्को दु सम्भावना न उलि हे दु। डिजिटल प्रविधिइ सीमित भौगोलिक ख्यलय् कया भाषायात हलियक यकेगु ह्वता दु। आवश्यकता केवल प्रविधिया उपयोग यायेगु इच्छाशक्ति व उकिया निति माःगु सीप नाप स्रोत खः। मातृभाषा पत्रकारितायात बलाकेगु निति पत्रकार, सञ्चार संस्था, भाषा अभियन्ता, शिक्षण संस्था, समुदाय, निजी क्षेत्र व राज्य दथुइ सहकार्य जुइमाः। न्हुगु पुस्तायात मातृभाषा नाप स्वायेगु आधुनिक पत्रकारिताया सीप न्ह्यब्बय् फतधाःसा तधःगु उपलब्धि जुइ।

अन्ततः मातृभाषा पत्रकारिता केवल समाचार सम्प्रेषणया माध्यम जक मखु, थ्व भाषा, संस्कृति, म्हसिका व समुदाय याःगु इतिहास संरक्षण यायेगु अभियान न खः। उकिइ थुकिया चुनौतीयात समस्या जक मखु न्हुगु अवसर सिर्जना यायेगु आधार नं खः।

महाःद्यःया अपसं च्वनेगु ला श्रावण

प्रेममान डंगोल

> “
> श्रावण महिनाय् लच्छियंक महाःद्यःयात हनेगु भ्वलय् महाःद्यःयात अभिषेक यायत बोलबम धाधां या.गु यात्रा नं श्रावणी मेलाया नामं चर्चित जुयाच्वंगु दु । न्यागू ज्ञानेन्द्रीय, न्यागू कर्मेन्द्रीय व अन्तस्करणनिसें हे शुद्ध पवित्र जुयाः याइगु बोलबम यात्रा भारतया बैद्यनाथ धामं शुरु जूगु खः ।

दँय्दसं श्रावण महिनाय् महाःद्यःयात अतिकं हनेगु याइ। श्रावण महिना जःछि महाःद्यःया देगलय् मेला हे जुयाच्वनी। अथे जुयाः थ्व मेलायात श्रावणी मेला नं धाय्गु याः। महाःद्यःयात हनेगु बार सोमबाः, उकीसनं महाःद्यःयात अतिकं यःगु महिना श्रावण।

श्रावणया सोमबाः पतिकं महाःद्यःयात अतिकं श्रद्धाभाव तयाः भक्तजनतय्सं हनेगु याइ। श्रावण महिना जःछि महाःद्यःयाथाय् भक्तजनतय्गु भीड जुयाच्वनी। ब्याहा मयाःपिं वा ब्याहा याय्धुंकूपिं मिसातय्सं थःथःगु इच्छा पूवंकेत श्रावणया सोमबाः पतिकं व्रत च्वनाः थःथःगु लागाय् दुगु महाःद्यःया पूजा याइ। म्हासूगु वा ह्याउँगु पर्सि सिनाः वाउँगु चुरा न्ह्यानाः पुचः पुचः जानाः मिसात महाःद्यःयाथाय् वनी।

नेवाःतय्सं पाहांचःन्हे, सिलाचःन्हे, बालाचःन्हे व थीथी नखःचखलय् थःगु हे पहलं महाःद्यःयात हनावःगु दु।

श्रावण महिनाय् लाइगु गुंपुन्हि नखःबलय् महाःद्यःयात हनेगु इवलय् नेवाःतय्सं सिलु तीर्थय् तकं वनेगु यानाच्वंगु दु। नेवाः संस्कृतिइ परम्परानिसें हालावःगु सिलु म्ये अले लिपा दय्कूगु सिलु नेवाः संकिपा नं उतिकं लोकंह्वाः।

नेवाःतय्सं थःगु हे पहलं हनावःगु थीथी महाःद्यःतमध्ये श्री पशुपति महाःद्यः, दुम्जा महाःद्यः, कविलास महाःद्यः व नासःद्यः, क्वन्ति महाःद्यः, गोकर्ण महाःद्यः, ख्वपया सिपारे महाःद्यः व दत्तात्रय, कुलेश्वर महाःद्यः, मखंया महेन्द्रेश्वर महाःद्यः, मरुया सन्तानेश्वर महाःद्यः व यलया सन्तानेश्वर महाःद्यःयाथाय् श्रावण महिना जःछि सोमबाः पतिकं तःधंगु मेला जुइ।

श्रावण महिनाया संल्हूकुन्हु श्रावण संक्रान्ती धकाः शैवतय्सं हनेगु याइ।

नेवाःतय्सं गथांमुगःकुन्हु बौ वाय्यंकीगु व भूतप्रेत पिशाचं दुःख मबीमा धकाः छ्वालि च्याकाः दुवातय् वाय् यंके थें खय् ब्रम्हूतय्सं श्रावण संक्रान्तिकुन्हु चासुकै मवय्मा, भूतप्रेत व थीथी ल्वचं दुःख मबीमा, सकसिया उसाँय् न्ह्याबलें बांलानाच्वनेमा धकाः कण्डारक नांयाम्ह राक्षसया

पूजा यानाः कल्चासिँ च्याकाः, पूर्व पश्चिम, उत्तर व दक्षिण प्यंगू दिशाय् मि वां छ्वय्गु परम्परा दु।

थुकुन्हु श्रावण संक्रान्ती नखः हनेगु धकाः साःसाःगु नसा ज्वरे यानाः म्ह्याय्मस्त व थःथितिपिन्त ब्वनाः नकेगु याइ।

श्रावण महिनायात महाःद्यःयात यःगु महिनाया रुपय् कयातःगुलिं फुसा लच्छियंक, मफुसा श्रावण महिनाया सोमबाः पतिकं जूसां व्रत च्वनाः महाःद्यःया पूजा यात धाःसा सन्तान मदुपिनि सन्तान दइगु, निर्धनतय् धन दइगु व अविद्यां ग्रस्त जुयाच्वंपिन्त विद्या प्राप्त जुइगु अले विद्वानया रुपय् लोकंह्वाइगु मान्यता दु।

श्रावण महिनाया सोमबाःया व्रत याय्वं धर्म नं लाइगु खँ धर्म शास्नय् थुकथं न्ह्यथनातःगु दु :

सोमवारे व्रतं कार्य
श्रावणे वै यथाविधिं।
शक्तेनो पोषणं कार्यम्
अथवा निशि भोजनम् ॥
अपुत्रो लभते पुत्रान्
निर्धनो धनवान् भवेत्।
अविद्यो लभते विद्याम्
इति धर्मविदो विदुः ॥

श्रावण महिना जःछि मेला जुइगु नेपाः व भारतय् दुगु प्रशिद्धगु महाःद्यःत थथे दु, - श्री पशुपति महाःद्यः व थीथी थासय् दुपिं ६४ शिवलिङ्ग, भारतया ज्योतिर्लिङ्गत, वैद्यनाथ धाम, काशी विश्वनाथ, रामेश्वरम्, सोमनाथ, मल्लिकार्जुन, महाकाल, केदारनाथ, भीमशंकर, ऋम्केश्वर नागेश, घुश्मेश्वर व ओमकार तीर्थय् अर्थात महाःद्यःया थ्व १२ ज्योतिर्लिङ्ग पीठय् मेलाया रुपय् लच्छियंक तःधंगु मेला जुइसा बोलबमया नामं महाःद्यःयात गंगाजल छाय्बलय् अश्वमेघ यज्ञ याःगुति ग्यनीगु, व उगु हे कथंया फल दइगु मान्यता दु।

श्रावण महिनाय् महाःद्यःया नापं पार्वतीया नं आराधना याइ। श्रावणया अर्थ न्यनेगु जूवनी। अथेजुयाः थ्व इलय् थीथी थासय् व त्वाःत्वाःपतिकं नं चतुर्मास पुराण कनेगु याइ। थ्व पुराण न्यनेमाः, पुराण न्यनेबलय् ज्ञान दइ।

थ्व हे कारणं श्रावणयात अतिकं उत्तम महिनाया रुपय् कयातःगु दु। श्रावण महिनाय संल्हूनिसें वर्षा ऋतु नं शुरु जुइ, सुर्द्यः नं दक्षिणायनय् वनी।

अथे जुयाः थ्व महिनाय् श्रीधर नारायण, कान्तिमती, लक्ष्मी, गभास्ति सुर्यया पूजा याइ। विशेष यानाः थ्व इलय् लक्ष्मीया पूजा याय्बलय् लक्ष्मी प्रशन्न जुयाः महाःद्यःयात याःगु उपासना सफल जुइ धकाः शास्त्रय् वर्णन यानातःगु दु।

महाःद्यःया पूजा व साधना याय्त विशेष यानाः सोमबाः व श्रावण महिना अले सिलाचःन्हेयात अतिकं उत्तम माने यानातःगु दु। थ्व पर्वय् महाःद्यः व पार्वतीया उपासनां सुख, शान्ती दइगु जीवन आनन्दं न्ह्याःवनीगु अले तिपु जीवन सुखमय जुयाः भाःतया आयू बृद्धि जुइ धयागु मान्यता दु।

श्रावण महिनाय् लच्छियंक महाःद्यःयात हनेगु इवलय् महाःद्यःयात अभिषेक याय्त बोलबम धाधां या.गु यात्रा नं श्रावणी मेलाया नामं चर्चित जुयाच्वंगु दु।

न्यागू ज्ञानेन्द्रीय, न्यागू कर्मेन्द्रीय व अन्तस्करणनिसें हे शुद्ध पवित्र जुयाः याइगु बोलबम यात्रा भारतया बैद्यनाथ धामं शुरु जूगु खः। नेपाःया तराईवासीतय्सं थ्व बोलबम स्वनिगलय् दतहःगु खः।

दकले न्हापां बोलबम काँवरिया संघं न्ह्याकूगु बोलबम यात्राय् १३म्ह जक भक्तजनतय्सं ब्वति कयाः सुन्दरीखुसिं जल क्वबिया हयाः पशुपति महाःद्यःयात छाःगु खः। छुं आः वयाः द्वलंद्वः भक्तजनतय्सं ब्वति कायगु यानाहल।

गेरु वस्त पुनाः, ब्वहलय् खःमू थें पंया काँवर कुबियाः निगः चायागु कलशय् जल जायक तयाः नांगा तुतिं न्यासि वनाः, अपसं च्वनाः बोलबम नारा थ्वय्काः सुन्दरीजलनिसें वयाः पशुपति महाःद्यःयात जल छाय् हइ। गुरुपुन्हिनिसें गुंपुन्हितक मेला जुइगु बोलम निगू कथंया दु। छगू डांक बम व मेगु साधारण बम।

डांक बम धाःपिन्सं सुन्दरीजल खुसिया मुहानं जल हय्धुंकाः गनं नं दिकेमज्यू।

उपिं न्ह्यकुन्हु हे म्वःल्हुयाः शुद्ध जूगु जुइमाः। लँय् सुं नापं खँ ल्हाय्गु, लः त्वनेगु, नय्गु, व खिच्च नं फाय्गु यायमज्यू।

साधारण बोलबमतय्सं धाःसा लँय् खँ ल्हाय्गु, शौचालय वनेगु, नय्पित्याःसा जल घडा तजाःगु शुद्ध थासय् तयाः नय् त्वनेगु याइ। बोलबातय्त नकेत लँय दथुइ थाय्थासय् व्यवस्था यानातःगु दइ। थथे बोलबम यात्रा वनीपिं भक्तजनतय्गु जाति, भाषा व मेगु छुं नं कथंया भेदभाव दइमखु।

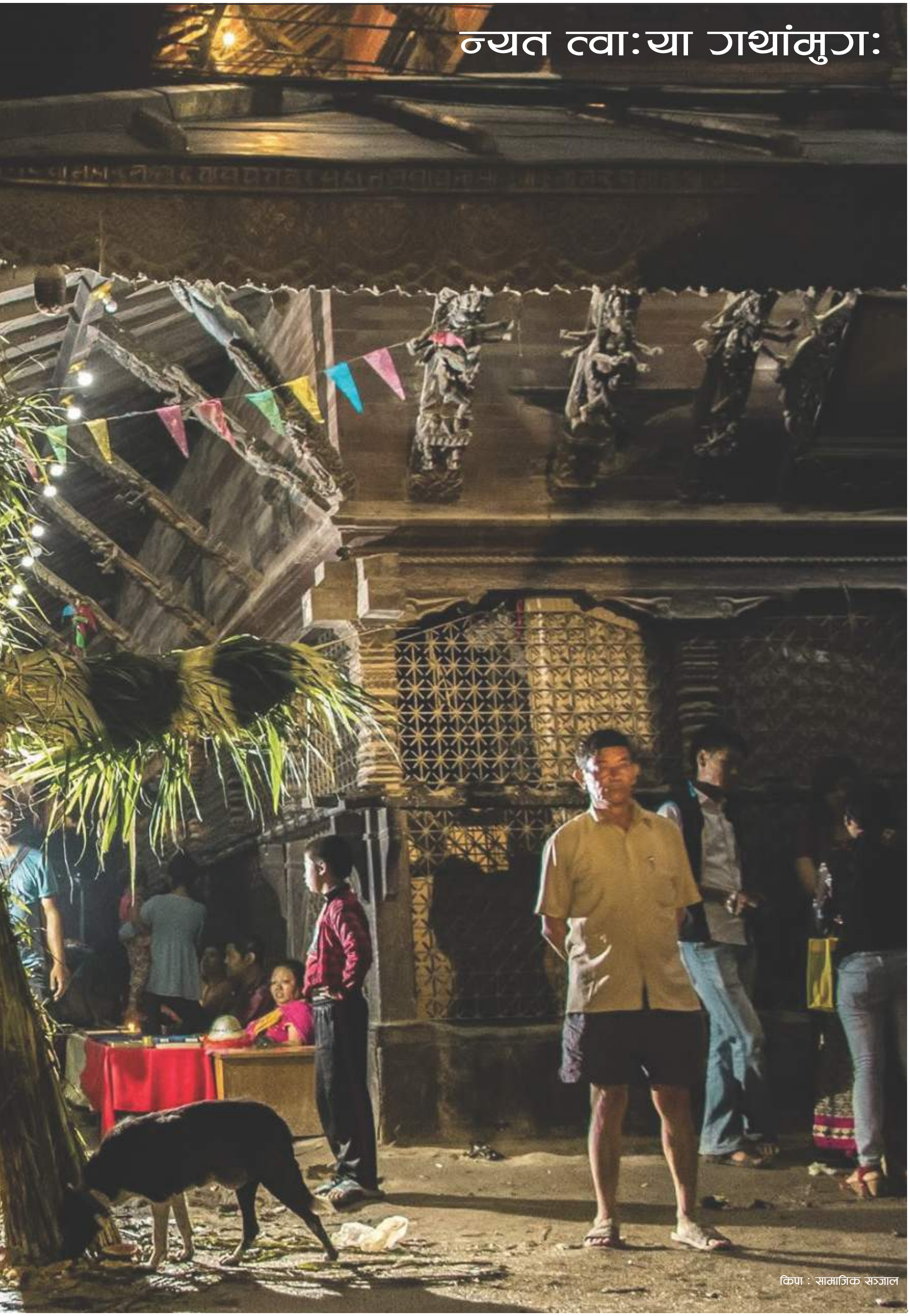
बोलबमय् विधिवंक ब्वति काःसा चिनी ल्वय्, रक्तचाप, जण्डिस, कब्जियत थेंज्याःगु ल्वय् नं लनीगु विश्वास यानातःगु दु।

मदना
२०८३ श्रावण २६ मंगलवार

किपा : सामाजिक सञ्जाल

न्हूम्ह भिक्षु

केशरमान ताम्राकार
शिकागो

थौं दिल्लापुन्ही। बुद्ध पूजायू च्वनेलाक्क न्हापां विहारयू थ्यंकः वना। खयूत ला जि पुन्ही, अष्टमी पत्तिकं विहारयू वनेगु यानाच्वनागु खः। विहारयू वनाः भन्ते, गुरुमांपिनिपाखें शील कया, परित्राण पाठ यानाः बाखं न्यनाः छैंयू वयेबलयू मन हे याउँसे च्वं।

थौं नं विहारयू थ्येन, सकलें उपासक-उपासिका, भन्ते, गुरुमापिं नं थ्यन। इवलिं सकलें च्वनाः बुद्धपूजा न्ह्याकल। अनं भन्तेपिनिपाखें शील बिया बिज्यात। अनं परित्राणया पाठ याना बिज्यात। इवःलिं च्वनादीपिं भन्तेपिं मध्ययू छम्ह न्हुम्ह भन्ते नं खन। जि भचा ल्यूने लाःगुलिं मिखां तिफ्याये मफुत तर भन्ते मजूनिबलयू बांलाक म्हस्यूम्ह थे च्वं धकाः मतिइ वल।

परित्राणया पाठ सिधयेकाः बाखं न्येना। अनं लिपा दान बीगु ई जुल। सकलें दनाः दान बीगु ज्या जुल। जि नं लाइनयू च्वनाः दान बिया। व न्हूम्ह भन्तेया लिक्क थ्यनेवं धात्थें जिं न्हापांनिसें म्हस्यूम्ह चिधिकः बाबु धकाः जुयाच्वन। जि वास्याक्क न्हिला, वसपोल नं वास्याक्क न्हिलादिल। लिक्क वनाः 'जिं छःपिन्त म्हस्यूम्ह थें तायाच्वंगु खः। न्ह्यःने थ्यंकाः तिनि बांलाक म्हसिल।'

दान बी सिधयेकाः जि थःगु थासयू फेतू वना।

दानया ज्याझवः सिधयेकाः हानं जि व भन्तेनाप वनाः छकः नापलाः वना। भन्ते वास्याक्क न्हिलाः धया बिज्यात 'झी न्हापा मचाबलयू निसें म्हस्यूपिं, बिचयू भचा त्वःफित।'

जिं न्यना- 'भन्ते, छःपिं श्रमणेर प्रब्रज्या जुया बिज्यानागु गुलि दत थें। जिं ला थौं तिनि छःपिंत नापलात। जिं ला सि हे मस्यू वाः हे मचाः। साप हे खुशि जुल।'

भन्ते नं धया बिज्यात- 'जि दच्छि तिनि दत श्रामणेर जुयागु। खयूत ला जि मेगु जगता विहारयू च्वनेगु खः। व धादिडपाखे दु। म्हिगः तिनि थन वयागु।'

वयूकलं धया बिज्यात 'थथे विहारयू बरोबर वयाच्वनेमाः न्हि, लाइबलयू उखे जगता विहार धादिडपाखे नं वा न्हि' अति नरम्, सालिनतां धया बिज्यात। जिं हवस् भन्ते, जिपिं मुनाः पक्का वये धयाः बचं बिया, वन्दना याना। विहारया कार्यक्रम सिधयेकाः जि पासा नाप लिहां वया।

नापं वनाम्ह पासा मेनुकां न्येन 'रजनि, छं भन्तेयात बांलाक म्हस्यू थें च्वं खः ला ?'

जिं लँयू ववं लिसः बिया 'खः मेनुका, जिं मचाबलयू निसें म्हस्यू। जिमि किजाया नं पासा।'

गुलि नापं म्हिते नं छैंयू वइबलयू।'

मेनुकां न्यन- 'अले भन्ते जूगु मस्यू ला छं ?'

'मस्यू, यक्व दत नापमलाःगु। विहारपाखे च्वनाच्वन धाःगु ला न्यनागु खः। तर मस्यू गन थें। तर भन्ते जुइधुंकाः थौंतिनि नापलात। न्हापां जितः खःला मखुला जुयाच्वंगु। लिक्क थ्यंकाः तिनि म्हसिल। वया मचाबलयूया नां 'चीधिकः बाबु' खः। इमि छैंयू वया मां व व जक खः। वया बाः न्हापा हे मदये धुंकल। वया मां नं वयात तःधिकः यायेत यक्व दुःख सिल। मां धयाम्ह संसारयू तसकं तःधं। व मचाबलयू वयात नापं ज्वनाः मामं छु जक ज्या मयाः धयागु मदु। बौम्ह मदयेवं ककापिनिसं सम्पत्ति नं हिनामिना याना काल हँ। छें नं मन्त च्वनेत अले उखेंथुखें च्वनाः चिधिकः बाबुयात तःधिकः याःगु खः। मांम्हेसिनं छैंखा छैंखायू वनाः छैंज्या यानाः व चिधिकः बाबुयात ब्वलंकल, स्कूलयू आखः ब्वंकल। लिपा वया मां नं मन्त धाःगु न्यना। अनं यक्व हे दत नापमलाःगु नं। जितः ला वयागु मचाबलयूयागु खँ लुमंसे वयाः छन्त कनागु खः मेनुका।'

हाकनं खं स्वानायंकी- 'खयूत ला वया मां आशा तता न्हापांनिसें बुद्धया विहारयू वनाच्वनीम्ह खः। विहारयू वनीबलयू मचांनिसें चिधिकः बाबुयात नं ब्वना यंकीगु खः। विहारयू छुं ज्या परेजूसां ग्वाहालि नं याना बी। अष्टमी, पुन्ही, अथे हे मेमेगु दिनयू नं भन्ते, गुरुमांपिंत भोजन यायेत ग्वहालि याना च्वनीम्ह खः। आशा तता धर्मयू यक्वः ह्यःम्ह खः। छु याये, लिपा आशा तता नं मन्त। व याकःचा जुल धाःगु न्येनागु खः। थौं थन भन्ते जूगु खनाः मन हे याउँसे च्वन, तसकं लयूताल। मचांनिसें मांम्हेसिनं विहारयू यंका तःगुलिं, भन्ते गुरुमांपिनिपाखें बाखं न्यना; परित्राण पाठ यानाः वयाके थ्व संस्कार ब्वलंगु जुइफु। अथे हे वया मां आशा तताया गु बांलाःगु संस्कारं यानाः नं खयेफु। तसकं बांलात, लयूताल। अथें भन्ते जुइ धयां जुइ फइ ला, जुइ दइ ला, वयागु न्हापायागु संस्कार व वया मांयागु संस्कार बांलानाः हे भन्ते जुइदुगु जुइ।

थथे खँ ल्हाना ववं लँयू वयागु हे मचाल। जिपिं निम्ह थःगु छैंयू वनेगु गल्लिइ थ्यन। अले जिपिं बायाः थःथःगु छैंयू वना।

राजनिति गुँइ दुन्यया

अन्जना ताम्राकार

छकःगुँया राजनिति हलचल जुल ह्युपाया निर्तिं लिपा चुनाव जुल। अभिमानि सिंहयात बुकलः। दकसिब्यू बल्लाम्हं दकसिबे तसकं गर्जेजुइ फुम्ह धुँयात यात जुजु दयेकल। व धुँ सिंहदरबार थें बिशाल गुफा दयेकल। गुफाया लुखायू च्वया तिकातल "जनतायागु सेवा"। तर दुन्यू सिंहासन लुँ यागु दयेकल।

धुँ समानुपातिक कथं ६ म्ह्येसियागु मन्त्री मण्डल दयेकल। थ्वंचा अर्थमन्त्री व तसकं चतुर। बजेट दयेकि तर बजेतया लाः थम्हं सें न्हांपा नयाबि।

माक शिक्षामन्त्री उखें थुने थुखें उखे सिमायू ति ति न्हुया भाषण जक याः जुइ तर सफु गबल्यू चायेका मस्वः।

गोहियात गृहमन्त्रीयात वं छु धालः व हे कानुन जुइगु। काउले विकासमन्त्री छपू ता दयेकलः व नं बाढी वया चुइका यंकल। क्वः सञ्चारमन्त्री दयकल "काँव काँव" यानाथःगु हें जक प्रशंसा यानाजुइगु।

गोही गृह मन्त्री व तसकं चतुर वयागु न्हिपंन्यू मैगु गुँयागु गन्धनं दु। न्हापां व परदेशी गोही तयूगु दलयू दुथ्याम्हं आः लिहाँ वया : व हे गुफायू दकसिबे तज्जागु थासयू च्वनिम्हः। व हालिगु सः नेनाः मेपिं जनावरतः ग्याः। वयागु मिखा न्ह्यंबलें दुन्यू पिन्यू निथासं चाःचाः हिकाः स्वयाः च्वनिगु।

भचा लिपा हे गुँया जनावरतयू तसकं थाकुया वल। चल्ला धाल "घाँयू तसकं थिक्यू जुल "। खराचां धाल "जिमिगु छैं दुना वल "। जनावर तयूगु खँ नं जुजु वास्ता मतल। तर धुँ गर्जे जुया धाल "फुक पायछि जु। विदेसयू च्वपि द्वों, भालु व किसि तः नापं भीगु स्वापू क्वातु बांला।"

छन्हू तसकं वाफयू वया चल वनं ल बाबा वल। गुँया गुफा लख्यू दुनं।

सिंहासन नं चुइकल अले सकस्यां खनं धुँला गर्जेजक जुइगु खनि पंजायू मदुखनि। गधा लख्यू लाल कया मेगु किनारयू थ्यःकलः।

चलः वयेगु सिदयेवं गुँइ च्वंपिं चिकिचा चिकिचा धिपिं जनावरत मुनां खलांबला यात।

अबले छम्हं इमुचा दनां धाल "आ भीतः जुजु मखु माली मालका। सुनां भीगु गुँइ लः बिया घाँयू पिया गुँ भःभः धायेका तये फुम्हं। गुँया सकल जपिंन्त सुरक्षित,स्वतन्त्र अल्यू याउक म्वायेगु लकस दयेकाबि।"

100% Vegetarian
Sweet Cave
Sweets - Namkeen - Fast Food
Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000
यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस्।
आउटडोर भेज क्याटरिङ्ग पनि गरिन्छ।

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित
मेरो साप्ताहिक
मचा_साप्ताहिक Mero Saptahik
मालाः मालाः ब्वनादिसँ ।

थिमिइ जग्गाधनी पूर्जा इनीगु

लहना वाःपौ/ मध्यपुर नगरपालिका थिमि वइगु साउनया लिपांगु वालय् तक जग्गाधनी पुर्जा इनीगु जूगु दु। तां इलंनिसें स्वबासी पुर्जा मदयाः हैरानी फयाच्वंपिं स्थानीय वासिन्दातयूत पुर्जा इनेवं आपालं राहत चूलाइगु जूगु दु।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी मध्यपुरया सभापति न्हुछेरत्न मानन्धरया न्हयलुवाय् मालपोत लिसे नापी कार्यालय प्रमुखपिं लिसे मंकाः बैठकय् लालपुर्जा बीगु सहमति जूगु खः।

सभापति मानन्धरया कथं जग्गा धनी पुर्जा मदीपं स्थानीय बासिन्दाया गुनासोया आधारय् थःपिसं नापी व मालपोत कार्यालय लिसे समन्वय यानागु खँ धयादीगु दु। थ्व स्वयां न्हयः लालपुर्जा इनेगु इवलय् छुटे जूपिं स्वबासीतयूत साउन महिनाया लिपांगु वालय् तक स्थायी जग्गाधानी पुर्जा बीगु समझादरी जूगु खँ वयूकलं कनादिल।

समझदारी कथं वडा नं. ८ क्षेत्रय् साउन महिनाया लिपांगगु वालय्, ५ वडाय् भदौ न्हापांगु वालय् लालपुर्जा इनीगु ज्याइवः क्वःछिउगु दु।

गुलिखें थासय् सम्बन्धित कित्ता व जःखःया जग्गाया सर्जमिन यायेगु ल्यँ दनिगु खँ धाःगु दु। अज्याःगु थासय् मध्यपुर थिमि नगरपालिकां निर्णय जूगु ३५ न्हुया सार्वजनिक सुचं जारी यानाः लालपुर्जा इनेगु प्रक्रिया न्हयाकेगु खँ धाःगु दु।

स्थायी पुर्जा इनेगु समस्यायात ज्यंकेत भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री प्रतिभा रावल लिसे सहलह ब्याकूगु जानकारी नं मानन्धरं कनादीगु दु। सहमतिइ पर्ती जग्गा संरक्षण, स्वबासीयात पुर्जा इनेगु व समसामयिक विषसं प्रतिनिधिसभा दुजः सांसद राजीव खत्री व कुसुम महर्जनं सहलह यानादीगु खः।

ताः इलंनिसें च्वना वयाच्वंपिं स्वनिगःया स्थायी पुर्जा मदयाः समस्या जुयाच्वंगु दु। विशेष यानाः यैंया असं, यल, ख्वपया पुलांगु बस्तिइ स्याथी पुर्जाया समस्या ल्यनाच्वंगु दु।

ओमानय् निर्यात व्यापार सम्बन्धी सम्मेलन

- **राजेश महर्जन**

लहना वाःपौ/'व्यापारिक अन्तर्क्रिया व सम्बन्ध निर्माण' विषयस ओमानया मस्कटय् च्वंगु नेपाःया दूतावासया ग्वसालय् अन्तर्क्रिया ज्याइवः जूगु दु। निर्यात-लगानी अप्वयेकेगु ताः तयाः जूगु ज्याइवलय् नेपाःपाखें निर्यात जुइगु उत्पादन, नेपालय् लगानीया अवसर, नेपाली व ओमानी व्यापारीतय् दथुइ व्यापारिक स्वापू विस्तार यायेगु बारे जानकारी कालबिल जूगु खः।

ज्याइवलय् उच्चस्तरीय नेपाली व्यापारिक पुचः, ओमानया व्यवसाय व हाइपरमार्केटया सीईओ, निर्देशक व प्रतिनिधि, संचारकःमि, ओमानया नेपाली व्यापारीलिसें ७० म्हसिबें अप्वः मनूतयूसं ब्वति काःगु खः।

ओमानया निंतिं नेपाःया कार्यवाहक राजदूत विशेषकुमार साहं ज्याइवलय् न्ववानादिसें नेपालं व्यापार व लगानीया अवसरयात प्रवर्द्धन यायेगु निंतिं ओमानयात महत्वपूर्ण साझेदारया रुपय् प्राथमिकताय् तःगु खँ धयादिल। निर्यात व्यवसायी महासंघ नेपाःया नायः गोविन्द घिमिरें नेपाःपाखें निर्यात यायेफइगु प्रतिस्पर्धात्मक लाभ दइगु थीथी उत्पादनया सम्भावनायात कयाः प्रस्तुति बियादिसें निर्यातमुखी अर्थतन्त्रयात प्रवर्द्धन यायेत महासंघं यानाच्वंगु कुतःबारे जानकारी बियादिल।

ज्याइवलय् नेपाल हस्तकला महासंघया नायः रविन्द्र शाक्यं ओमान व खाडी मुलुकय् व्यापारिक सम्भावना दुगु नेपाली हस्तकलाया मौलिकता, परम्परागत सीप व हस्तकला सामग्रीयात कयाः प्रस्तुति बियादीगु खः।

ज्याइवलय् थीथी नेपाली हलंज्वलंया ब्वज्या नं जूगु खः। ज्याइवलय् सहभागीपिंसं नेपाःया उत्पादनप्रति रुचि प्वंकूसें व्यापारिक सम्भावनायात कयाः सहलह ब्याकूगु खः। नेपाःया व्यापारिक पुचलं ब्वति काःपिं व्यापारीतलिसे भविष्यय् जुइगु सहकार्य व व्यावसायिक साझेदारीया सम्भावनायात कयाः अन्तर्क्रिया याःगु खः। ज्याइवलय् नेवाः नसाज्वलं, विशेष यानाः मम सहितया डिनरया ग्वसाः ग्वःगु खः। ज्याइवः स्वम्हम्ह कजि मयूजु उषा अधिकारीं न्हयाकादीगु खः।

उच्चस्तरीय व्यापारिक पुचः वंगु अगष्ट ३ य् मस्कट थ्यंगु खःसा नेपाली दूतावास मस्कटं छगू प्रेस विज्ञप्ति पिथनाः लुलु हाइपरमार्केटलिसे प्रतिनिधिमण्डलया निंतिं बी २ बी अन्तरक्रिया ज्याइवः ग्वसाः ग्वःगु व मेमेगु कम्पनीलिसे नं थज्याःगु ज्याइवः यायेगु खँ धाःगु दु। नेपाली प्रतिनिधिमण्डल ओमान उद्योग वाणिज्य संघ व ओमान लगानी प्राधिकरणलिसे उच्चस्तरीय बैठक व अन्तरक्रिया यायेगु ज्याइवः दुगु खँ धाःगु दु।

(महर्जन नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू ओमानया कजि जुयादी।)

मन्त्री बज्राचार्यपाखें पद नापं गोपनीयताया सपथ

लहना वाःपौ/बागमती प्रदेशया नवनियुक्त भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री शैलेन्द्रमान बज्राचार्यं श्रावण १९ गते मंगलवाः पद नापं गोपनीयताया शपथ ग्रहण यानादीगु दु।

प्रदेश प्रमुख दीपकप्रसाद देवकोटां वयूकःयात सपथ ग्रहण याकादिल। मन्त्री बज्राचार्य हाम्रो नेपाली पार्टीपाखें सरकारय् सहभागी जुयादीगु खः। थ्व स्वयां न्हयः मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियां बज्राचार्ययात मंगलवाः हे मन्त्री नियुक्ति यायेत प्रदेश प्रमुख न्हयःने सिफारिस यानादीगु खः।

नवनियुक्त मन्त्री बज्राचार्य थ्वयां न्हयः बागमती प्रदेशया संस्कृति व पर्यटन मन्त्रालयया भार क्वबियादी धुंकूगु दु।

कवयित्री नारायणदेवी मन्त

लहना वाःपौ/नेपालभाषाया नां जाःम्ह कवियत्री, साहित्यकार नारायणदेवी श्रेष्ठ मन्त।

वयूकः थ्वहे श्रावण १८ गते सोमवाः सनिलया ६ बजे बसुन्धराय् च्वंगु चिरायु अस्पतालय् मदुगु वयूकःया माइलाम्ह काय् दिनेशराम श्रेष्ठं जानकारी बियादिगु दु। वयूकलं बियादिगु जानकारी कथं अन्तिम संस्कार वंगु मंगलवाः सुथय् ८ बजे पशुपति आर्यघाट जूगु दु।

९२ दँया श्रेष्ठयात जण्डिस ल्वय् जुगुलिं वंगु बिहिबाः अस्पतालय् भर्ना जुयादिगु खः। मदुम्ह श्रेष्ठया न्याम्ह काय् व छम्ह म्याय् दी।

ने.सं.१०७२या नेपाल ऋतु पौ ल्याः ३ य् दकलय् न्हापां सी मास्ति मवःनि कविता पिथनाः नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् पिलूझाःम्ह वयूकःया मुखूस्वां कविता संग्रह निक्वः तक पिदंगु दु।

वयूकःयात ने.सं.१११९य् मोतिलक्ष्मी सिरपाः, ने.सं.११३७य् पामिला सम्मान, बुद्धि रेशम स्मृति श्रष्टा सम्मान (काव्य नेपालभाषा) २०७८, नारी साहित्य प्रतिष्ठान नेपाल पाखें नेपालभाषा काव्य सम्मान आदि पाखें हनेज्या जूगु दु।

पत्रकार किचः सिंहयात मातृशोक

लहना वाःपौ/नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू यैं जिल्ला कचाया दुजः किचः सिंह डंगोलया मां नातिमाया डंगोल ८८ दँया वैशय् वंगु बुधवाः मन्त।

वंगु साउन १६ गते आकाझाकां बेहोस जुइवं बौद्धय् च्वंगु स्तुपा अस्पतालय् भर्ना यानाः वासः याकाच्वंगु खःसा वासः याकेगु इवलय् वयूकः मदुगु छेंजःपिसं धाःगु दु। मदुम्ह डंगोलया बुधवाः हे सक्वय् अन्त्येष्टि यायेधुंकूगु दु। मदुम्ह डंगोलया स्वम्ह काय् व स्वम्ह म्हयाय् दी।

पत्रकार सिंह ज्यापु महागुथि नेपाः सक्व नगर समितिया नं नायः जुयादीसा वयूकः नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फोनिज) यैं जिल्लाया नं दुजः जुयादी।

सरकार विरुद्ध...

दु। थ्व महान ऐतिहासिक अवसर सितिं मवनेमा धकाः सजग जुइगु व सचेत याकेगु ज्या निरन्तर जुइ। जन निर्वाचित सरकार जनताया नापं दयेमाः व जि सरकारया नापं दु। थन सुं याकःचा मदु।'

सरकारया ज्या खँयात कयाः संसद निसें सार्वजनिक ज्याइवलय् न्हयसः ब्वलनेवं सरकार व पार्टीया दथुइ बिबाद तच्वया वनाच्वंगु जक मखुला धइगु न्हयसः ब्वलंगु दु। औपचारिक रुपय् रास्वपाया सांसदतयूसं विरोध यायेगु ज्या मयाःसां नं अनौपचारिक ज्याइवलय् धाःसा विरोध यायेगु ज्या जुयाच्वंगु दु। सत्तारुढ दलया हे सांसदतयूसं सरकारयात न्हयसः थनेवं संविधानविद् भीमार्जुन आचार्य न्हयसः थनेगु जक मखु सरकार हिलेगु तागत नं दयेमाःगु खँ धासें सामाजिक सञ्जालय् च्वयादीगु दु, 'सत्तारुढ दलया नेता व सांसदतयूसं सरकारया ज्याया बारे न्हयसः थनेगु ज्या यानादीगु दु। खुसी ताल। तर, न्हयसः सरकारप्रति जक मखु। छिकपिं अझ नं गम्भीर दु। थम्हं जन्मे याःगु सरकारयात संसद, संविधान, दल, जनता सुं प्रति नं जवाफदेही मजूगु खनादिल व सरकारया ज्या खँयू धात्थें असन्तुष्ट जुयादीगु खःसा थुकियात हिलेगु तागत नं छिकपिंके दु, छाय् अथे याये मफइगु खः ला ? सत्ता पक्ष व प्रतिपक्ष निगुलिइ थःपिं हे जुइगु। तमासा छाय् क्यनाच्वना। थज्याःगु ज्या झीगु पद्धति व मूल्ययात अझ हे कमजोर याइ।'

आदिवासी ...

आदिवासीया गौरवमय इतिहास, भाषा व संस्कृतिया रक्षा यासें उमिगु सुशक्तिकरणय् ज्या यानाच्वंगु दु। थुकिं अझ प्रभावकारी ढंगं भूमिका म्हितिइ धइगु जिं विश्वास यानाच्वना।'

विश्व आदिवासी दिवसया लसताय् श्रावण २४ गते आइतवाः यैंय् तःजिक च्याली पिकाःगु दु। यैंया भृकुटी मण्डपं थीथी आदिवासी जनजाति समुदायया मौलिक वसः, बाजागाजा, सांस्कृतिक झाँकी पिकाःगु खः। झाँकी लुमढी, सहिदगेट, लुँहिति, वीर अस्पतालय् जुयाः खुलामञ्चय् थ्यंकाः मू ज्याइवः न्हयाःगु खः। च्यालीइ नेवाः, मगः, तामाङ, शेर्पा, गुरुङ, थकाली, दुरा, माझी, याख्खा, राजवंशी, सुनुवार, ह्याल्मोया लिसें थीथी आदिवासी जनजातिं थःगु सांस्कृतिक म्हसिका सहित ज्याइवलय् ब्वति काःगु खः।

विश्वया आदिवासी जनजातिया अधिकार, म्हसिका, संस्कृति व जीवनपद्धतिया संरक्षण व उमिगु समस्या बारे विश्वव्यापी चेतना ब्वलंकेगु आज्जु कथं विश्व आदिवासी दिवस न्यायेकेगु यानाच्वंगु दु।

गुथि अष्ट्रेलियां सांस्कृतिक क्यालेन्डर पिथन

• **डा. राजु मानन्धर**

लहना वाःपौ/गुथि अष्ट्रेलियां नेवाः सम्पदा प्रवर्द्धनया निंतिं २०२६ या निंतिं सांस्कृतिक क्यालेन्डर सिड्नी सार्वजनिक याःगु दु।

सार्वजनिक याःगु ज्याझवः कथं नेवाः संकिपाः क्यनेगु, थीथी पर्वया लिसें नेवाः भ्वय् ज्याझवः सार्वजनिक याःगु खः।

'संकिपाः, पर्व व भ्वय्' धइगु नारा सहित सार्वजनिक याःगु क्यालेन्डर कथं नेपालभाषाया संकिपाः महोत्सव, यँया सिड्नी लिसे परम्परागत झवः भ्वयूया ग्वसाः ग्वइगु जूगु दु। समृद्ध भाषा, सांस्कृतिक सम्पदा, परम्परा लिसे जीवित सांस्कृतिम महोत्सव न्यायेकीगु तयारी जुयाच्वंगु दु। स्वंगुलिइ ज्याझवलय् संकिपाः महोत्सव, संस्कृति, संगीत,

नसा ज्वलं व समुदाययात छप्पँ यायेगु कथं ज्याझवःया ग्वसाः ग्वयागु खँ गुथि अष्ट्रेलियां धाःगु दु।

गुथि अष्ट्रेलियाया अध्यक्ष कुन्दन ताम्राकारं नेपालभाषा, नेवाः संस्कृति लिसे अष्ट्रेलियाया बहुसांस्कृतिक समाज दथुइ सद्भाव प्रवर्द्धन यायेगु आज्जु कथं सांस्कृतिक ज्याझवःयात निरन्तरता बियागु खँ धयादीगु दु।

नेपालभाषा फिल्म महोत्सवं ऐतिहासिक सांस्कृति यात्रा न्ह्याइगु जूगु दु। ज्याझवः कथं अगष्ट १५ निसें हर्स्टभिल सिभिक सेन्टरय् नेपालभाषाया संकिपाः महोत्सव जुइ। महोत्सवय् निगू ऐतिहासिक संकिपा 'जय लाखे', 'इन्दिरा धिमे मैंचा' व 'ख्याः वल' संकिपाः क्यनी। ग्वसाः खलःया कथं महोत्सवय् क्यनीगु फुक्कं संकिपाःया अग्रेजी सबटाइटल दुथ्याकीगु जूगु दु।

ज्याझवलय् ब्वति कायेत अभिनेता लिसे निर्देशक सुरेन्द्र तुलाधर, निर्माता गोपाल महर्जन, 'इन्दिरा धिमे मैंचा' कलाकारपिं अगष्ट १३ सं सिड्नी थ्यंकाः दर्शकत लिसे अन्तर्क्रिया याइगु ज्याझवः दु।

सेप्टेम्बर २६ शनिवाः कुन्हु मराना अडिटोरियम हलय् यँया जात्रा न्यायेकीगु जूगु दु। उगु ज्याझवलय् यँयाःया थीथी ज्याझवः मजिपाः लाखे, पुलुकिसी, बालकुमारी रथयात्रा, नेवाः सांस्कृतिक प्याखं, धिमे आदि सांस्कृतिक ज्याझवः जुइ।

नेपाल संवत ११४७ या लसताय् झवः भ्वय् यानाः ज्याझवः क्वचायेकेगु ताः तयातःगु दु।

(डा. मानन्धर नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू अष्ट्रेलियाया कजि जुयादी।)

'थःपिनिगु छँ थें सुसाःकुसाः यायेमाः'

लहना वाःपौ/यँया तिंख्यःस्थित मांकाःद्यःया देगः छचाःलिं सतःया पुनःनिर्माण क्वचाःगु दु।

यँ महानगरपालिका सम्पदा तथा पर्यटन विभागं पुनःनिर्माण याःगु मांकाःद्यः परिसरया छचाःलिंया सःतया यँ महानगरपालिकाया कार्यवाहक प्रमुख सुनिता डंगोलं उलेज्या यानादिल।

उगु इलय् कार्यवाहक प्रमुख डंगोलं पुनःनिर्माण जूगु संरचनायात थःपिनिगु छँ थें हे सुसाःकुसाः यानाः संरक्षण यानातयेमाः धयादिल। सरोकारवाला निकाय, ज्याकू, गुथि संस्थान, स्थानीय समुदाय, श्रद्धालु सकसिगुं समान अपनत्व दयेमाःगु खँय् बः बियादिसें वय्कलं धयादिल, 'सकसिगुं भूमिकायात सम्मान यानाच्वना। लिसें याकनं हे पुनःनिर्माण सम्पन्न जूगु संरचना गुथि संस्थानयात लःल्हायेत तयार दु। तर उकिया उपयोग गुकथं जुइ धइगु योजनाय् स्पष्ट जुइत स्वयाच्वना।'

सम्पदा तथा पर्यटन समितिया संयोजक आशामान संगत, पुरातत्व विभागया महानिर्देशक सौभाग्य प्रधानाङ्ग, गुथि संस्थानया उपप्रशासक राजेन्द्र दाहाल, मांकाःद्यःया मू पुजारी दीपकहर्ष वज्राचार्य नं थःथःगु धारणा तयादीगु खः।

स्वच्छ शहरः स्वस्थ शहर

- धुवाँ बढी फाल्ने सवारी साधनको प्रयोग नगरौं,
- सवारी साधनको समय-समयमा मर्मतसम्भार गरौं,
- तोकिएको स्थानमा मात्र फोहोर फालौं,
- नदी किनार, सडक छेउ र सार्वजनिक स्थानमा वृक्षारोपण गरौं,
- सार्वजनिक स्थलका बोट-विरुवा तथा फलफूलको संरक्षण गरौं,
- ध्वनि र वायु प्रदुषण कम गरौं,
- सडकको समय-समयमा मर्मतसम्भार गरौं,
- सडकमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- शहरलाई सफा राखौः सुन्दर बनाऔं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

अध्यक्ष, प्रधान सम्पादक नापं लहना मिडियाया निंतिं प्रकाशक : नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ (९८५१०९८०९५) ● सम्पादक : जुजुमान महर्जन ● कार्यकारी सम्पादक : सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ (९८५१०९९४७२), खुसिबुँ, यँ ।
email: lahanaweekly@ gmail .com ● लेआउट : सुर संसार मिडिया, ओन्दे, ०१५-९०९२५० ● मुद्रक : स्वेतकाली छापाखाना, यँ ।